

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Του OL. DIEDERICHS
Inspect. de l' Admin. à l'
Inspect. Génér. de l' Administration

Η αναγκαιότητα αντιμετώπισης των δυσκολιών του προϋπολογισμού επιτάχυνε τα ερωτήματα γύρω από την αποτελεσματικότητα του Κράτους και των υπηρεσιών που πρέπει να παρέχει στους πολίτες.¹ Έτσι, οι δύο πρωταρχικές σκέψεις σήμερα στρέφονται γύρω από τις μορφές συνέργειας που πρέπει να υπάρξει στους κόλπους της Διοίκησης και γύρω από την θέση του πολίτη έναντι της κρατικής εξουσίας.

Το Κράτος οφείλει να λειτουργεί σε συνέργια ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις αποστολές του. Αυτό μεταφράζεται από την δυναμική άνοδο των μορφών διϋπουργικών εργασιών και από την προώθηση ενός πνεύματος εκτίμησης και αξιολόγησης των κρατικών πολιτικών.

Η αποσυγκέντρωση επανεργοποίησε την συζήτηση γύρω από τον διϋπουργικό χαρακτήρα αυξάνοντας τα προνόμια του Νομάρχη απέναντι στις υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αυτές λειτουργούν όντως κατά πολύ στεγανό τρόπο και οι Νομαρχίες δεν διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, ώστε να παίζουν αναπόσπαστα στον ρόλο του υπεύθυνου εμψυχωτή του κρατικού δικτύου στον χώρο τους. Για τον λόγο αυτό η Κυβέρνηση, μεταξύ 1992 και 1995, προσπάθησε με όλη της την δύναμη να αναπτύξει τις διϋπουργικές διαδικασίες.

Πράγματι, η υλοποίηση των μεγάλων εθνικών πολιτικών επιβάλλει την συμμετοχή πολλών Υπουργείων. Ο τομεακός καταμερισμός γύρω από τα θέματα επέμβασης δεν ακολουθεί πλέον την λογική της αποστολής επάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Στον κοινωνικό τομέα, κυρίως, η πολιτική της πόλης δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς την σύνθεση διεπιστημονικών ομάδων. Δεν είναι πλέον εφικτό να χειρίζεσαι διοικητικά, από Υπουργείο σε Υπουργείο, τα διαφορετικά επί μέρους θέματα μίας διαδικασίας όταν πρέπει ταυτόχρονα να εκσυγχρονίσεις μία πόλη, να προωθήσεις την ενσωμάτωση των νέων που αντιμετωπίζουν κοινωνικές και μαθησιακές δυσκο-

1. Το παρόν αποτελεί τμήμα Εισήγησης του κ. DIEDERICHS που έκανε σε Συνέδριο του Ινστιτ. Στρατηγ. Μελετών της Ελλάδος τον Απριλίο 1996. Η μετάφραση του κειμένου έγινε από την Νατάσσα Φλώρου, Maîtrise des Lettres Modernes.

λίες, να παλεύεις κατά του οικονομικού αποκλεισμού, να προλαμβάνεις και να αναστέλεις την εγκληματικότητα, να διαπραγματεύεσαι με τις Οργανώσεις και τους Συλλόγους, να θέσεις τέλος στην οικονομική απομόνωση των μεγάλων περιθωριοποιημένων συνόλων της πόλης, κ.λ.. Η παρατήρηση αυτή ισχύει εξ άλλου και για τις πολιτικές ίδρευσης, περιβάλλοντος, χωροταξίας...

Επίσης, υιοθετήθηκαν διάφοροι μέθοδοι εργασίας για την ανάπτυξη της διαχείρισης ενός σχεδίου. Ο Νομάρχης μπορεί να ορίσει τον υπεύθυνο του σχεδίου, στον οποίο επισήμως αναθέτει εγγράφως την αποστολή, και στον οποίο μπορεί να διαθέσει, ως βοηθούς, δημόσιους υπαλλήλους διαφορετικών διοικητικών οριζόντιων δομών (δηλαδή διαφορετικών Υπουργείων). Ο Νομάρχης, όταν αναλαμβάνει τα καθήκοντά του, λαμβάνει και ο ίδιος γραπτή εντολή ανάληψης καθηκόντων, που αποτελεί ένα είδος συμβολαίου τοπικής διάστασης μεταξύ Κυβέρνησης και του ίδιου.

Μπορούμε, επίσης, να αναφέρουμε τους πόλους αρμοδιότητας που έχουν ως αντικείμενο να μεταφέρουν στα διϋπουργικά δίκτυα μία τεχνογνωσία γύρω από κάποιο μεγάλο θέμα. Η διϋπουργική Επιτροπή Τοπικής Αυτοδιοίκησης προέβη, το 1994, στην σύσταση πολλών πόλων σε πάρα πολλούς τομείς.

Τέλος, δεν θα μπορέσουμε να ξεφύγουμε από μια εκλογίκευση των υπεράριθμων και διασπώμενων δομών. Είναι απαραίτητο να επανασυντάξουμε (η γαλλική διοικητική γλώσσα μιλά για «λειτουργικές επανασυντάξεις») τις περιφερειακές, αλλά και τις κεντρικές υπηρεσίες, που έχουν παρεμφερή καθήκοντα. Η μερική συγχώνευση ορισμένων περιφερειακών διευθύνσεων, για παράδειγμα, θα είχε ως επακόλουθο να συνδέσει τους μαιάνδρους της διοίκησης με τα μεγάλα έργα (κοινωνικά, χωροταξίας, κ.λ.), που οφείλει να φέρει εις πέρας. Από το 1993, αναφερόμαστε πολύ στις δυσυπόστατες Περιφερειακές Διευθύνσεις Εξοπλισμού / Περιφερειακές Διευθύνσεις Γεωργίας και Δασών. Η λογική είναι η ίδια και για τις κεντρικές διοικήσεις, απλά είναι πιο πρόσφατη (1995). Σήμερα μιλάμε για επαναπροσανατολισμό του 10% των στόχων των διαφόρων παρισινών Υπουργείων προς την επαρχία σε αποσυγκεντρωμένες Υπηρεσίες - ο αριθμός των Διευθύνσεων σε κάθε Υπουργείο θα πρέπει να μειωθεί, οι συγχωνεύσεις των Διευθύνσεων θα πρέπει άλλωστε να υπακούουν σε μία λειτουργική λογική, δηλαδή την διάρθρωση σύμφωνα με τους μεγάλους στόχους.

Ο αντίλογος σε αυτή την συμβατική και λειτουργική λογική είναι η προσαρμογή των διαδικασιών εκτίμησης και αξιολόγησης. Εάν η Διοίκηση προσπαθεί να αναπτυχθεί προς μια λειτουργία, που θα στηρίζεται στο ζεύγος στόχοι / μέσα, πρέπει να διαθέτει ένα σύστημα αξιολόγησης *a posteriori* και όχι πλέον *a priori*. Οι έλεγχοι των Διοικήσεων από τους αρμόδιους Υπουργούς δεν μπορούν πλέον να περιορίζονται σε ελέγχους νομιμότητας και τάξης μόνο ως προς τις διαδικασίες. Είναι απαραίτητο πλέον να προαχθεί ο έλεγχος διαχείρισης και εσωτερικής λειτουργίας.

Κατά συνέπεια, ο σημερινός προβληματισμός δίνει μία ξεχωριστή θέση στα εργαλεία και στις μεθόδους αξιολόγησης. Οι Γενικές Επιθεωρήσεις έχουν ήδη επιστρατευθεί προς αυτή την διαδικασία από την σφαιρική παρουσίαση πολλών προϋπολογισμών (47% των πιστώσεων για την λειτουργία του προϋπολογισμού του Κράτους εκτός προσωπικού, είναι σφαιρικές, δηλαδή οι Υπηρεσίες λαμβάνουν ένα συνολικό / σφαιρικό φάκελλο τον οποίο πρέπει να διαχειριστούν μόνες τους), αλλά

δρούν μεμονωμένα χωρίς συγχρονισμό και χωρίς να αναπτύσσουν μια κοινή μεθοδολογία ως προς τα θέματα ελέγχου. Υπάρχουν μάλιστα, κι άλλοι Οργανισμοί επιφορτισμένοι να σκέφτονται γύρω από τα μέσα ελέγχου, όπως η κεντρική Επιτροπή Έρευνας για το κόστος και την απόδοση των Δημοσίων Υπηρεσιών, αλλά από την σύστασή τους ακόμη παρέμειναν πολύ διακριτικοί.

Τα πρόσφατα σχέδια σε θέματα μεταρρύθμισης του Κράτους προβλέπουν κατά συνέπεια μία πιο προωθημένη συνεργασία, συγχρονισμό του ελέγχου και της αξιολόγησης των κρατικών πολιτικών, υπό την μορφή ενός Συλλογικού Οργάνου, που θα συνενώνει τις Γενικές Επιθεωρήσεις και τους άλλους αρμόδιους Οργανισμούς και του οποίου ο ρόλος θα είναι να εναρμονίσει τις τεχνικές αξιολόγησης και εκτίμησης και να καθορίσει ένα εθνικό και διϋπουργικό μεθοδολογικό πλαίσιο.

Το βασικό στοιχείο πίσω από αυτόν τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής ελέγχου είναι να ανανεωθούν ριζικά οι σχέσεις μεταξύ κεντρικών και αποσυγκεντρωμένων υπηρεσιών, με σκοπό να επιτευχθεί ένας πραγματικός στρατηγικός προσανατολισμός της Περιφερειακής Διοίκησης, η οποία θα είναι ελεύθερη να διαλέξει τα μέσα.

Ένα πιο αποτελεσματικό Κράτος, για ποιόν; Πίσω από την διατύπωση, το ερώτημα παραμένει αληθινό. Ωρισμένα πονηρά πνεύματα λένε, ότι ο εκμοντερνισμός του γαλλικού Κράτους ωφέλησε πρώτα το Κράτος και τα στελέχη του. Η διαπίστωση αυτή είναι βέβαια υπερβολική, αλλά αναμφισβήτητα οι σχέσεις μεταξύ Διοικήσεων και Πολιτών δεν αποτελούν το πρωταρχικό ζήτημα των διαφόρων μεταρρυθμίσεων. Επί πλέον, το συλλογικό πνεύμα στον τομέα αυτό είναι εκ παραδόσεως πολύ ισχνό στη Γαλλία.

Επίσης, η σημερινή τάση είναι να δοθεί μία πολύ πιο σημαντική θέση μέσα στην μεταρρύθμιση στο ζήτημα αυτό. Το 1995 στοιχειοθετήθηκε ένα σχέδιο Χάρτας του Πολίτη, το οποίο δεν καρποφόρησε. Το σχέδιο αυτό θα μπορούσε να επαναλειτούργησει και να καταλήξει προς μία κωδικοποίηση των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των Δημοσίων Υπηρεσιών προς τους χρήστες υπό μία ευνοϊκότερη για τους τελευταίους έννοια. Για παράδειγμα, ο κανόνας του διοικητικού δικαίου, που αναφέρει, ότι η σιωπή της Διοίκησης έχει αξία άρνησης, θα μπορούσε να αντιστραφεί. Ομοίως, οι εμπειρίες σε θέματα «Ενιαίων Ομάδων» πρέπει να επαναξιολογηθούν. Οι Ενιαίες Ομάδες συνιστώνται για να συγκεντρώνουν τους αντιπροσώπους πολλών αρμοδίων Διοικήσεων για μία δεδομένη διοικητική διαδικασία - για παράδειγμα, θα μπορούσαμε αναφερθούμε στις «Ομάδες Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση», που συστάθηκαν στα τέλη Σεπτεμβρίου 1995 και που στόχο έχουν να παράσχουν στους διευθυντές των επιχειρήσεων ένα ενιαίο και διεπιστημονικό πεδίο σε ζητήματα συμβολαίων πρόσληψης, που βοηθούνται από το Κράτος ή από τους κοινωνικούς φορείς. Δεν έχουν πλέον ανάγκη να απευθύνονται σε διάφορες Υπηρεσίες ανάλογα με την φύση του συμβολαίου εργασίας. Η πολιτική της Ενιαίας Ομάδας συνδυάζει τα κριτήρια λειτουργικής πολυπραγμωσύνης και βελτίωση των προσφερομένων υπηρεσιών.

Βλέπουμε λοιπόν, ότι ο διοικητικός εκσυγχρονισμός του Κράτους γίνεται σταδιακά. Μας μένει λοιπόν να αναφερθούμε στα εμπόδια και στις δυσκολίες που σχετίζονται με αυτήν την διαδικασία στο επόμενο μέρος που έχει ως τίτλο: Οι ανα-

σταλτικοί παράγοντες της μεταρρύθμισης.

Οι ανασταλτικοί παράγοντες της μεταρρύθμισης

Αδιαφιλονίκητα, η μεταρρύθμιση του Κράτους υποβάλλεται σε αντικρουόμενες πιέσεις και υπάρχουν ισχυροί ανασταλτικοί παράγοντες για την υλοποίηση της. Δύο πολύ συγκεκριμένα στοιχεία μπορούν εδώ να αναφερθούν: η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και οι χρηματοοικονομικοί και πιστωτικοί παράγοντες. Ένας τρίτος παράγοντας πιο γενικός πρέπει επίσης να ληφθεί σοβαρά υπόψη: η μη προσαρμογή της γαλλικής διοικητικής παιδείας στους στόχους του ανασχηματισμού.

Η διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων θέτει ένα ιδιαίτερο πρόβλημα. Το γενικό καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων αποτελεί ένα δεδομένο όριο σε μία πολύ λεπτή διαχείριση των δημοσίων λειτουργιών, στο μέτρο που το κράτος επιβάλλει εθνικές πιέσεις στον εργοδότη κυρίως σε θέματα προκαταβολών και αμοιβών. Η ευαισθητοποίηση για την ανάληψη ευθυνών από τους δημοσίους υπαλλήλους ευρίσκει εδώ ένα όριο, που συνδέεται με τους μηχανισμούς του δημόσιου τομέα και με την ύπαρξη ενός Σώματος, που εισάγουν έναν διαχωρισμό μεταξύ βαθμού και θέσης. Κανείς στη Γαλλία δεν εύχεται να σπάσει αυτό το σύστημα, που τελικά έχει δώσει τα διαπιστευτήριά του και εγγυάται μια ελάχιστη διαφάνεια και νομοθετική ισότητα στην διαδικασία της επαγγελματικής εξέλιξης.

Η αποσυγκέντρωση των προσλήψεων και της διαχείρισης του προσωπικού είναι επίσης ανεπαρκής. Παρά τις κάποιες προόδους προς αυτή την κατεύθυνση, οι κεντρικές Διοικήσεις εξακολουθούν να διαχειρίζονται το δυναμικό των αποσυγκεντρωμένων Υπηρεσιών. Λέγεται, ότι ο Υπουργός Παιδείας είναι ο πρώτος Υπάλληλος του πλανήτη διότι διαχειρίζεται άμεσα ένα εκατομμύριο εργαζόμενους... Ένας προϊστάμενος αποσυγκεντρωμένης Υπηρεσίας δεν έχει καμία επιρροή πάνω της, μπορεί απλά να μετακινεί (υπαλλήλους) στο εσωτερικό της Υπηρεσίας του. Δεν μπορεί, ακόμα κι όταν ο συνάδελφος του γειτονικού Διαμερίσματος (Département) είναι σύμφωνος, να τον αποσπάσει σε κάποιο άλλο Διαμέρισμα.

Το Κράτος τώρα μελετά την δυνατότητα συγχώνευσης τουλάχιστον ενός ορισμένου αριθμού Σωμάτων, χρήσιμων μέσα στις αποσυγκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες, θυμίζουμε, ότι συγκεντρώνουν το 98% των Γάλλων δημοσίων υπαλλήλων. Δημιουργώντας κοινά Σώματα, ελπίζουν να πετύχουν μία μεγαλύτερη ευκινησία των παραγόντων. Η εμπειρία όμως αυτή δοκιμάσθηκε ήδη στην κεντρική Διοίκηση, με την σύσταση διϋπουργικών Σωμάτων, όπως οι Πολιτικοί Διοικητές και τα αποτελέσματα ήταν περιορισμένα. Από το 1946, οι Πολιτικοί Διοικητές στη συντριπτική τους πλειοψηφία, κάνουν καριέρα στο ίδιο Υπουργείο.

Εκτός αυτού, πρέπει να υπογραμμισθεί η παραδοσιακή αντίθεση των Συνδικάτων στην αποδυνάμωση κεντρικής διαχείρισης των Σωμάτων των δημοσίων υπαλλήλων. Το σημερινό σύστημα μεγιστοποιεί επί της ουσίας την επιρροή τους στην διαδικασία των επαγγελματικών εξελίξεων και στην λειτουργία των Διοικήσεων. Η σημερινή θέση τους για την αναδιάρθρωση του χρόνου απασχόλησης είναι προς αυτή την κατεύθυνση αποκαλυπτική: η εφαρμογή του κυλιόμενου ωραρίου αποσκοπεί στην επιμήκυνση της διάρκειας λειτουργίας των δημοσίων Υπηρεσιών, αλ-

λά οι πρώτες εμπειρίες δείχνουν, ότι η πραγματική τάση είναι προς την μείωση των ωρών λειτουργίας των Διοικήσεων που εφάρμοσαν το κυλιόμενο ωράριο.

Η οργάνωση των διαδικασιών επί του προϋπολογισμού αποτελεί άλλο ένα εμπόδιο για την μεταρρύθμιση. Εκτός από το ζήτημα του ελλείματος του προϋπολογισμού, το οποίο προφανώς μειώνει τα περιθώρια ελιγμών για μια ευρεία διάδοση του ανασχηματισμού, τα δίκτυα αποφάσεων στα θέματα του προϋπολογισμού ευνοούν μία ακραίως κεντρική και μονόπλευρη διακυβέρνηση, των γαλλικών Διοικήσεων, εν αντιθέσει με τους στόχους υπευθυνότητας και αποσυγκέντρωσης.

Εν γένει, το κίνημα της γενίκευσης των πιστώσεων περιορίζεται από τις πρακτικές συνέπειες, όπως η κατάρτιση των τοπικών προϋπολογισμών από τους διοικητικούς υπευθύνους, διότι η πρακτική της διευθέτησης του προϋπολογισμού ευρίσκεται εξ ολοκλήρου στα χέρια του Υπουργείου Οικονομικών. Χωρίς να υπεισέλθουμε στις λεπτομέρειες μίας ιδιαιτέρως πολύπλοκης διαδικασίας, οφείλουμε να σημειώσουμε, ότι οι αντικρουόμενες σχέσεις μεταξύ Τοπικών Υπηρεσιών και κεντρικών Διοικήσεων ενός Υπουργείου έχουν διαταραχθεί. Για παράδειγμα, εάν μια Υπηρεσία υλοποίησε τους στόχους της με όρους παραγωγικότητας, δεν είναι σίγουρη ότι θα λάβει την οικονομική «επιστροφή» που η κεντρική Διοίκηση της είχε τάξει, διότι η τελευταία μπορεί να αποφασίσει την μείωση των πιστώσεων μετά από απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η λογική των στόχων αποτελεσμάτων έχει λοιπόν και αυτή τα όριά της. Παρομοίως, ένας προϊστάμενος της αποσυγκεντρωμένης Υπηρεσίας, που δομεί τον προϋπολογισμό του στην αρχή της θητείας του ξεκινώντας από το φάκελλο των χορηγήσεων δεν γνωρίζει εάν το συνολικό ποσό του φακέλλου δεν θα μειωθεί κατά κάποιες ποσοστιαίες μονάδες στο τέλος του έτους. Η σύσταση του προϋπολογισμού αποκτά έτσι έναν χαρακτήρα ενίοτε ουτοπικό.

Αυτά τα πρακτικά χαρακτηριστικά πολλαπλασιάζονται εξ αιτίας μίας πιο παραδοσιακής διάστασης, που διαποτίζει την γαλλική Διοίκηση. Η γαλλική Διοίκηση εκ παραδόσεως δεν είναι εχθρική απέναντι στις μεταρρυθμίσεις. Αντίθετα μάλιστα επιδεικνύει μια εκμοντερνιστική και ανοικτή τάση προς τις τεχνολογικές καινοτομίες. Εν τούτοις, αποδεικνύεται μη προσαρμοστική στις μεταρρυθμίσεις, που τείνουν να μειώσουν την κεντρική εξουσία.

Διαπιστώνεται έτσι, μια ιδιαίτερη ασυνάφεια μεταξύ της θέλησης συγκέντρωσης των Υπηρεσιών του Κράτους μέσα στις χωροταξικές διοικητικές διαιρέσεις και των πολύ ισχυρών δεσμών, που κάθε Υπουργείο διατηρεί με τις αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του. Οι δύο αυτές λογικές έρχονται σε ρήξη: το τάδε Υπουργείο δίνει άμεσα οδηγίες στις χωροταξικές του Υπηρεσίες παρακάμπτοντας τον Νομάρχη, ο οποίος θεωρητικά είναι ο εμπνευστής, ο υπεύθυνος της διοικητικής του περιφέρειας. Οι κεντρικές διοικήσεις αντιστέκονται σθεναρά σε κάθε μέτρο πραγματικής αποκέντρωσης. Επί πλέον είναι πολύ περισσότερο στεγανές (ακόμη και μεταξύ Διευθύνσεων του ιδίου Υπουργείου) από τις αποκεντρωμένες Υπηρεσίες, οι οποίες αρχίζουν να συνηθίζουν στις διϋπουργικές εργασίες. Καταλήγουμε λοιπόν σε μία αντίφαση: η επί τόπου εργασία γίνεται όλο και περισσότερο διϋπουργική, ενώ στο Κέντρο οι Διευθύνσεις ούτε καν επικοινωνούν. Εδώ λοιπόν ευρίσκεται το καίριο πρόβλημα, που ο προβληματισμός επί της μεταρρύθμισης του Κράτους προσπαθεί να επιλύσει ψά-

χνοντας ποιές μπορεί να είναι οι σχέσεις, που πρέπει να εγκαθιδρυθούν μεταξύ κεντρικής Διοίκησης και αποκεντρωμένων Υπηρεσιών.

Σε αυτό προστίθεται και η εκ παραδόσεως αντίληψη της διαιτησίας και της ρήξης η οποία τείνει να ανάγει στο ύψιστο επίπεδο, ακόμη και τις πιο μικρές αποφάσεις, που χαράζουν τα υπουργικά Γραφεία προς όφελος των μεν ή των δε. Η λήψη αποφάσεων κοινή συνεναίσει είναι πιο σπάνια.

Οφείλουμε, τέλος, να σημειώσουμε ότι τα σχέδια ανασχηματισμού του Κράτους δεν χαράχθηκαν ποτέ μεταξύ Νομού και Περιφέρειας. Η διοικητική αντίληψη, εκ παραδόσεως, παραπαίει μεταξύ Νομού, παραδοσιακή διοικητική διάρρηση, βαθμίδα κατά προσέγγιση -όπως λέγεται-, και της Περιφέρειας, πιο πρόσφατη, βαθμίδα που προσαρμόζεται ευκολότερα στην οικονομική ροή. Παρατηρούμε, κάθε φορά που εμφανίζεται κάποιο νομοθετικό ή ρυθμιστικό κείμενο, ένα είδος ταλάντευσης μεταξύ προτεραιότητας στο Νομό και προτεραιότητας στην Περιφέρεια. Ο δισταγμός αυτός αποτελεί έναν επί πλέον ανασταλτικό παράγοντα, διότι διαβρώνει το πραγματικό αποτέλεσμα των διαδοχικών μεταρρυθμίσεων. Ωστόσο, φαίνεται, ότι π.χ. επί των νοσοκομειακών θεμάτων, η Περιφέρεια τελικά δικαιώθηκε μετά από την αναγγελία σύστασης περιφερειακών παραγόντων υπευθύνων για τους προϋπολογισμούς των νοσοκομείων, προϋπολογισμών, οι οποίοι, ως υπενθυμίσουμε, χρηματοδοτούνται από την Κοινωνική Ασφάλιση και όχι από το Κράτος.

Αντί επιλόγου θα μπορούσαμε να υπογραμμίσουμε την νέα προσέγγιση της σημερινής αναθεωρητικής κίνησης. Η μεθοδολογία άλλαξε. Η Υπηρεσία για τον ανασχηματισμό του Κράτους εργάσθηκε επί ένα χρόνο σε στενή επαφή με όλες τις Διοικήσεις. Οι συγκεκριμένες προτάσεις αποτέλεσαν αντικείμενο ενός ευρέος διαλόγου και το πλαίσιο του ανασχηματισμού ευρίσκεται τώρα υπό μελέτη στις Διοικήσεις, οι οποίες πρέπει να αποφανθούν επί των σχεδίων, πριν η πολιτική εξουσία πάρει τις τελικές αποφάσεις. Το πλεονέκτημα αυτής της μεθόδου είναι, ότι συντελείται ένα πραγματικό τεστ βιωσιμότητας σε φυσικό μέγεθος. Το μειονέκτημα είναι, ότι αντιπαραθέτει ένα σύνολο κλαδικών μέτρων, το γενικό πνεύμα των οποίων ευρίσκεται ελαφρώς πνιγμένο στις λεπτομέρειες. Πρέπει να ελπίζουμε, ότι η παραδοσιακή αμηχανία, το παραδοσιακό πάγωμα θα μπορέσει να ξεπεραστεί. Είναι σίγουρο ότι το μακρόπνοο αυτό έργο δεν θα γίνει από τη μια ημέρα στην άλλη.

Σε κάθε περίπτωση, η φιλοσοφία του σχεδίου είναι να μετατρέψει το Κράτος-Διαχειριστή σε Κράτος-Στρατηγό. Το Κράτος πρέπει να επωμίζεται τις μεγάλες ευθύνες του χωρίς απώλεια ενέργειας. Ένα Κράτος δυνατό, αποτελεσματικό, ικανό να ορίζει μεγάλους στόχους για τα επόμενα χρόνια, είναι αυτό που εύχεται το σύνολο της γαλλικής κοινωνίας. Η νέα βουλευσιαρχία του Κράτους μέσα από τις πολιτικές χωροταξίας ή από την μεταρρύθμιση της Κοινωνικής Ασφάλισης είναι από αυτή την πλευρά πολύ ισχυρή. Ο ανασχηματισμός του Κράτους πρέπει να προχωρήσει χωρίς επιφυλάξεις και δισταγμούς, χωρίς συντεχνιακούς φόβους, με μέθοδο και τόλμη, σύμφωνα με τα λόγια του Καρδινάλιου de Bernis: «Πρέπει όλα να τα υπολογίζουμε και όχι να φοβόμαστε τα πάντα».